

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Irragularitas quæ incurritur accusando vel testando.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

caperetur, incurrit notam irregularitatis secuta mutilatione vel morte; secus dicendum de eo qui aliquem ostendit non sciens ipsum quæri ad mortem. *ibid. nu. 18. 19. & 20.*

73. Clericus qui rogat Principem ut justitiam faciat, ut ut judicet secundum jura, &c. videtur excusandus ab irregularitate; cum hic modus loquendi videatur indifferens. *ibid. n. 21.*

74. Bannitum hostemque Reipubl. publica auctoritate occidens, fit irregularis; exercens quoque officium in criminalibus, ut v. g. condemnans reum ad mortem, vel mutilationem, irregularitatem incurrit; & unam tantummodo, licet plures ad mortem condemner. *ibid. n. 22. & seq.*

75. Judex Ecclesiasticus, qui aliquem degradat, & tradit brachio sæculari, non fit irregularis, cum degradando non cooperetur ad mortem. *ibid. num. 27.*

76. Non est irregularis ille qui habens jurisdictionem temporalem, constituit prætores ad causas sanguinis, aut qui mandat alicui ut inquiret de delicto, & justitiam faciat. *ibid. num. 28. & 29.*

77. Prælati quando interrogatur quid sit faciendum in aliqua causa sanguinis, respondere potest hoc modo: facite quod leges statuunt, consulite peritos, &c. imò licitum est Sacerdoti dare consilium Principi, ut legem ferat qua fures plectantur capite; & Confessarius in simili casu potest absque periculo irregularitatis dicere pœnitenti, non te absolvam, nisi facias quod leges præcipiunt, vel nisi punias reum secundum jura: propterea excusandus est Confessarius ab irregularitate, qui pœnitentem juridicè interrogatum hortatur ad confitendam veritatem in judicio, etiam si reus ob confessionem veritatis puniendus sit pœna mortis: hortatur enim ad id ad quod tenetur, & præstat munus suum. *ibid. n. 30. & seq.*

Irregularitas qua incurritur accusando vel testando.

78. Accusans alium in causa criminali, incurrit irregularitatem secuta morte, vel mutilatione propter suam accusationem, nisi hoc faciat justè petendo satisfactionem pro injuria sibi vel suis rebus illata, & non petendo vindictam, aut accusando alterum de injuria illata personis extraneis: nam permittitur clericis conqueri solum de malefactoribus suis, non verò de iis qui aliis damna intulerunt, modo si qui damnum

num passi sunt, non sint propinqui clericorum. Unde fit ut clericus accusans alterum ad sui defensionem vel suorum, non incurrat irregularitatem, etiamsi mors sequatur præmissa protestatione. Excusatur aliquando clericus accusando alium de crimine, quando crimen adeo leve est, ut non videatur dignum mutilatione; vel quando non petit vindictam, sed satisfactionem sibi debitam. *ibid. punct. 2. n. 1. & seq.*

79. Tam laicus quàm clericus omittens protestationem ex oblivione in causa criminis, incurrit irregularitatem: facienda est autem protestatio coram iudice his vel similibus verbis: Domine peto cures mihi satisfactionem, vel restitutionem exhiberi à Titio, qui mihi damnum intulit, protestorque me nulla ratione intendere pœnam sanguinis, mutilationem, vel mortem, Protestatio solo animo facta non prodest; nam jus requirit protestationem expressam: tamen protestatio, si facta, sufficit ad evitandam irregularitatem. *ibid. n. 8. & seq.*

80. Testis ex cujus dicto mors secuta fuit, est irregularis, si examinatus fuerit iudicè, si non.

Clericus cogi non potest ad faciendum testimonium in causa sanguinis contra reum: potest tamen testari in favorem rei, nec fiet irregularis, etiamsi ob id sequatur mors accusatoris. *ibid. punct. 3. n. 2. & seqq.*

81. Advocatus, vel Procurator qui causam rei suscipit, non incurrit notam irregularitatis, quando sequitur mors, vel mutilatio accusatoris, qui compertus fuit calumniator; secus dicendum, si reus ex imperitia, vel negligentia Advocati aut Procuratoris adjudicetur morti. *ibid. num. 5. & 6.*

82. Advocatus, vel Procurator accusatoris fit irregularis si secuta morte, vel mutilatione rei, contra quem pro accusatore agebat. *ibid. n. 7.*

83. Item Procurator & Advocatus accusatoris, aut delatores criminum, aut syndici Fiscales, aut testes concurrentes in causa criminali, non excusantur ab irregularitate præmittendo protestationem; non nego tamen quin testis ex metu gravi possit excusari ab irregularitate. *ibid. n. 8.*

Irregularitas contracta ob bellum.

84. Occidens alium in bello tam justo quàm injusto, incurrit irregularitatem, cum sit causa mortis, non item procedens